

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

30.03.2017

Kevad – kevadest nii ja teisiti

Kevad algab kindlasti igal inimesel isemoodi, igal aastal isemoodi, kes ootab, kes enam mitte, sest tulemata ta ju pole kunagi jäänud. Kelle jaoks saabub kevad pikkade penikoorma saabastega, jõudes kiirelt lähemale ja lähemale kuni ongi käes ja märkamatu igapäevaseid toimetusi tehes möödagi läheb. Kelle jaoks pikalt oodates ja iga päevaga kevade märke otsides kuni ühel hetkel ei tea, mis selle kevadega peale hakata, nagu vasikas aiavärvavas. Ilmselt on see seotud inimese eaga.

Millised on siis need kevade märgid keset talve?

Kas ilus päikeseline päev keset külma pakaselist jaanuari, kui näo päikese poole pöörates on tunda päikese sooja paitust? Kas veebruaris päikeselise ilmaga räästaste tilkumine? Kas suure ja sügava lumega talve esimese suure sula tekitatud vete voolamine ja vulisemine ning selle vaatamisest lapselik joovastumine? Või hoopis esimese rasvatihase sitsikleidi kuulmine, muusträhni trummeldamine kargel veebruaris varahommikul, viu viuksumine märtsikuises sulas ja rohevintide plüdistamine ning puukoristajate hüüatused?

Kuid, kui ühel päikeselisel varahommikul teekonnal põldude vahel kuulda kõrgustesse tõusmas lõokese lõõritust ja kuulda kiivijate mahedat „kiii-vit, kiii-vit“, siis pole enam kahtlustki, kevad ongi käes. Varakevadise kiivitaja hää on hoopis teine, kui keset suve, kui tal pojad ringi jooksevad. Siis ei tasu põldudevahelisele teel kõndima minnagi, kõik ümbruskonna kiivitajad on ärevil ja teevad sinu poole pikeerivaid söoste, et peletada sind eemale kui kõige viimasemat kurja vaenlast. Vanarahvaski on öelnud, et kiivitaja on äraandja, sest ei saanud jooksikud peitu pugeda ega rahulikult puhata kohas, kus kiivitaja elutses. Aga kevadel esimeste kiivitajate saabudes poevad teeäärsetel pajudel urvad pungadest välja ja alustavad peagi õitsemist ning tähelepanelikud õues viibijad märkavad esimest liblikatki lendamas, ning mõtisklevad - on tulemas kollane suvi, või kirju.

Mõni avastab kevade siis, kui porine aeg on ümber, kasemahlgi joodud ja puud hiirekõrvus ning õues saab õhemate riidetega ringi liikuda. Igal oma kevade algus.

Millal aga algab aedniku kevad?

Sügisel on kevad peidus, ütlevad vanad aednikud. Aedniku kevad algabki sügisel seemnete kogumise, lillesibulate istutamise ja paljude muude töödega, millela ükski aednik talvele vastu ei lähe. Kõi-

gele lisaks tuleb pikal sügisel teha kokkuvõtteid möödalinud hooajast analüüsides tehtut, siit järeldusi ning uusi plaane tehes. Kooli kasvuhoones said esimesed võõrasema seemned külvatud enne jõule, jaanuari algus möödus külvides, nüüdseks on need taimed ammu pikeeritud ja pottigi istutatud, et mõne nädala pärast õide puhkeda.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

(Järgneb lk 2)

Mis tehtud ...

23.02	Eesti Vabariigi aastapäeva aktus
1.03	Vastlapäev Mammastes
9.03	Haridusmess Valgas – Vali nutikalt
10.-11.03	Infomess Orientiir 2017 Narvas
16.03	Õpilaste mäluvõistlus
13.-17.03	Emakeelenädal

... mis teoksil

5.04	Suur aednikupäev. Aednike koolisisesed kutsemeistrivõistlused
5.04	Eesti Vabariigi presidendi külaskäik
5.04	Õpilaste mäluvõistlus ja disko
18.04	Online-viktoriin

TÄNASES LEHES: Ta on juba siin?! Tehismärgala ja õunapuud! Välgatus aianduskoolis! Metsloomad klassiruumis! Kunstniku hing Carolina! Mitte lihtsalt bussisõit! Ilu Ihule ja Hingele! Vesised vastlad! ... ja palju muud huvitavat!!!

(Algus lk 1)

Kasvuhuones on õisi olnud juba jõuludest saadik: tulpide, hüatsintide ja nartsisside õisi on saadud imetleda terve talve kuni suure kevadeni välja. Neile andsid lisa üksikud katseliselt ajatatud maikelukeseõied keset veebruari, nad isegi lõhnasid. Selleks ajaks, kui algas astronoomiline kevad on külvatud hea hulk lillede ja köögiviljade seemneid, pikeeritud ja potistatud paljudki neist. Aias aga käib mõnda aega usin viljapuude lõikus. Külvamine-pikeerimine-potistamine jätkub kuni suure suveni välja kuni kasvuhuone on taimi otsast-otsani täis ning kuni saab hakata taimi õue istutama ning seemneid peenardele külvama ja muist kasvatatud taimi on leidnud juba uue omanikugi.

Millal algab kevad kliimateadlaste arvates?

Kliimateadlaste jaoks on kevad mitme perioodiga: kevadtalv ehk eelkevad, varakevad ja kevad. Kevadtalv algab sulailmadega ja lume sulamisega ning lõpeb, kui lumi on täielikult sulanud. Varakevad algab pärast lumikatte täielikku kadumist, maapind soojeneb, jõgedelt läheb jää, on suurvesi, esineb üha enam külmavabu päevi, õitsevad lepad, sarapuu ja sinilill, ööpäeva keskmine temperatuur on 0°C ja enam. Kevad algab vegetatsiooniperioodi algusega, ööpäeva keskmine temperatuur on +5 °C ja enam, rohi hakkab kasvama, õitsevad toomingas, lehtivad puud, õitsevad kirsipuud, õunapuud ja sirel. Nii väidetakse raamatus „Eesti maastikud“, mille autor on Ivar Arold ja mis on ilmunud aastal 2005.

Ja ikkagi on ilm see peategelane, kes määrab ära, kuidas ja kuna mingil aastal kevad käitub. Kui eelkevad algab lume sulamisega, siis sel talvel on olnud lume sulamisi juba õige mitu, kogu talv üks

kevadtalv ja varakevad ja jälle varakevad ja kevadtalv. Sel aastal oli see nii.

Millal algab astronoomiline kevad?

Sel aastal algab kevad 20 märtsil kell 12.30. Mida teeb aga ilm sel päeval – kohe ei sula ükski lumehang (kui siis lund jälle on), ei hakka linnud laulma ja liblikad lendama kui õues paugub pakane (kui seda pakast sel aastal siis on, vähe teda sel aastal oligi).

Millal poeb kevad südamesse?

Kõige kummalisemal ajal. Sagedamini ikka kevadel. Suppi süües, või vaadates üht hilist lumeräitsakat lumikellukese õiele lärtsatamas või sirelite õiteilu nautimas, jäägu see kevad sinna südamesse siis vaid hetkeks, mõneks ajaks või koguni terveks eluks. Hea näha inimesi, kel kevad südames ka kõige vihmasemal päeval, kõige udusemal hommikul, kõige külmemal talvisel ööl. Hoolimata ilmast ja aastaajast ikka kõigile kevadet südamesse!

Head ja meelepärast ilma,

ilusat lillede õitelist,

mesilaste sumisevat,

liblikate lendlevat,

sirelite lõhnalist,

ööbikute laululist,

tõist ja toimekat kevadet!

Merike Aomets, kutseõpetaja

Maastikuehitajate lõpukõne

Tere austatud õpetajad, külalised ja lõpetajad. Täna on see õnnelik, kuid samas kurb päev, astudes siit kooli uksest välja uhkelt, lõputunnistused käes ning lillekoormad süles. Õnnelik päev, sest oleme lõpetanud Räpina Aianduskooli tänu kõige parematele õpetajatele - nende jagatud tarkused, toetavad sõnad, kritiseerivad pilgud, naljakad laused ja žestid on meid aidanud igal sammul. Kurb päev sellepärast, et astume täna siit kooli uksest välja ja tunneme end nagu lapsed kommipoes - me ei tea millises suunas joosta. Kas minna edasi õppima? Kas minna tööle? Või ehk võtta aeg maha? Kurvemaks teeb olukorra see, et me kõik elame Eesti eri paigus, üks meist isegi Pihkvas, mis paneb mind arvama, et sõpradest saavad tuttavad. Ma võtaksin nad kõik endaga kaasa, kuid kahjuks ei saa ma neid kokku voltida nagu lõputunnistust, seega saan kaasa võtta vähemalt mälestused.

Koolis on lihtne käia, sest sa tead mis sind ees ootab. Kui sul on raskusi üles ärkamisega, siis kursusejuhataja, Katrin Kivistik, tuleb koos ühiselamu kasvataja Lidia Sarjaga sind hommikul üles ajama. Või kui tunnitööga tekib raskusi, tõstad käe üles ja õpetaja aitab

sind. Aga elus pole asjad nii lihtsad. Näiteks kui oled otsustanud minna parki raamatut lugema ja kui tekib järsku mingi küsimus ning sa käe üles tõstad, siis olen kindel, et mööda minevad inimesed ei anna sulle sõna, vaid automaatselt mõtlevad, et ehk on ta käe ära maganud või hoopis ringutab. Ja kui hommikuti oled sisse maganud, siis Katrin Kivistik küll sulle ei helista, et sind üles ajada. Ta teeb seda ainult siis, kui sa talle selle eest head palka maksad, kõik on ainult läbirääkimise asi.

Ma tean seda, et iga üks meist on vähemalt korra mõelnud võtta koolist paberid välja, aga meil on olnud parimad õpetajad ja kõige parem kursusejuhataja, kes on viitsinud vaeva näha ja teinud meist maastikuehitajad. Aitäh teile!

Ma soovin kõigile lõpetajatele kõike kõige paremat. Õpetajatele soovin kestvat külma närvi ja püsivat naljasoont, et tulevastel ja praegustel õpilastel oleks lõpetades sama uhke tunne, kui minul praegu. Ja suur tänu vanematele, kes on samuti toetanud meid algusest peale ja lõpuni välja.

Aitäh kuulamast!

Anastasia Kuropatkina, vilistlane

Foto: V. Truija

Maastikuehitajad lõpuaktusel

Intervjuu Carolinaga

Märtsikuu intervjuus teeme tutvust Räpina Aianduskooli maastikuehituse esimese kursuse õpilase Carolina Sirel'iga. Carolina on väga vaikne ning enda sõnade kohaselt pigem üksik hunt, kuid tema hing on kirju nagu värvid paletil. Veebruaris toimunud omaloomingu konkursil võitis Carolina kategoorias Rohelisem Elu esikoha, valmistades vanapaberist uhke kleidi, mis kõigile raamatukogus imetlemiseks väljas oli. Esikoha vääriliseks kuulutati ka tema maal kategoorias Kuldsed Käed. Kes aga on selle imelise kleidi ja maali autor ja kuidas uued ideed temani jõuavad, loe alljärgnevast loost.

Kuidas tutvustaksid ennast ajalehelugejatele?

Minu nimi on Carolina, olen pärit Jõgevamaalt. Mul on neli venda ja kaks õde. Minu perekonnas on kõik kunstiga kogu aeg tegelenud ja eks nii olengi selle kunstipisiku külge saanud.

Nimeta kolm märksõna, mis Sind iseloomustavad?

Ma ei teagi (naeratab malbelt).... laisk, kindlasti väga armastav inimeste vastu kellega ma läbi saan ja tihedalt suhtlen, iseseisev ja järjekindel.

Miks Sa tulid õppima Räpina Aianduskooli?

Minu suureks sooviks oli peale põhikooli lõppu kunsti-kooli õppima minna, kuid jäin oma portfoolio esitamisega hiljaks. Minu isa on aianduskooli lõpetanud umbes 30 aastat tagasi ja tema kaudu jõudsin mõttele tulla siia. Maastikuehitus tundus kõige huvitavam.

Kuidas Sulle meeldib siin koolis?

Olen ikka vahepeal mõelnud, et võtan paberid koolist välja ja lahkun. Aga meie kursus on nii toetav ja kokkuhoidev, et see mõte kaob kiiresti. Lihtsalt vahepeal tunnen, et see kõik on nii raske ja ma ei saa hakkama või lihtsalt tuleb laiskus peale ja sellest tuleneb ka mõte, et ma ei viitsi. Seni ei ole kahetsenud, et siia kooli tulin. Olen leidnud siit koolist inimesi, kes on mulle väga kalliks saanud ning iga kord, kui tuleb see laiskuse periood peale siis innustavad nad mind kõvasti ja olen selle eest väga tänulik. Leian, et tegelikult on see üks maru vahva kool.

Kas Sul on veel hobisid peale kunsti?

Muidugi. Tegelen joogaga ning mõnikord kirjutan ka luulet. Ma ei saaks öelda, et see hobi oleks, aga vabal ajal meeldib mulle Alan Wattsi loenguid kuulata. Väga huvitavad ja mõtlema panevad, soovitsin ka teistel kuulata.

Kust tulid mõttele teha ajalehtedest kleit?

Kui mõtlesin taaskasutusele, siis seostusid sellega ajalehed ja vanapaber. Meil oli kunagi põhikoolis stiilinädal ja mina tegin pappkastist kleidi. Mõtlesin, et tahaks seegi kord kleidi teha ja nii ta läks. Aega kulus kaks päeva. Tegin praktiliselt üksinda, vahepeal ema abistas kui oli vaja kuskilt hoida.

Kust ammutad inspiratsiooni?

See lihtsalt tuleb. Teinekord kui õhtuti midagi teha ei ole, uurin ka internetist erinevaid blogisid ja pilte. Kui mõni töö on vaja valmis saada, siis mul lihtsalt tekib pilt silme ette, milline lõpptulemus olla võiks. Ja päris palju häid maalimisideid tuleb siis kui elus natuke kehvemini läheb. Võib ka öelda, et armastus on suurim inspiratsiooniallikas.

Milliseid on Sinu tulevikuplaanid?

Plaanin tuleviku kindlasti kunstiga siduda. Sooviksin Tartu Kõrgemasse kunstikooli õppima minna, kuid kes teab, mis mõtted aastate pärast on. Ka välismaal võiks ajutiselt silmaringi avardada, kuid lõpuks soovin ikkagi armsasse Eestisse tagasi tulla, kus on männimetsad ja rabad.

Mis või kes Sind kõige rohkem naerma paneb?

Ma arvan, et ikka see üks, kes rõõvis mu südame. ☺

Carolina oma maalide keskel

Milline on viimane raamat, mille Sa läbi lugesid?

Ma loen väga palju, aga viimane oli Toivo Niibergi „Suhtlemise kuldreeglid“.

Mida sõprus Sinu jaoks tähendab?

See on usaldus ja austus teise inimese vastu ning teadmine, et talle saab alati loota. Minu jaoks on sõprus kõrgel kohal ja seda ei peaks iseenestest mõistatavana võtma. Sõprust peab väärtustama ning ka selle eest tuleb hoolt kanda samamoodi nagu taime eest. Kui teda piisavalt kasta ja tema eest hoolitseda, siis taim on ilus, kui aga jätab ta hooletusse siis ta ilmselt närbub.

Kas Sa oled oma maale ka müünud?

Ei ole (naerab). Mul on väga raske neile hinda panna, sest seal on kõik minu emotsioonid ja tunded. Ma ei soovi kellegi peale häält tõsta või kellegi õlal nutta, kuigi vahest peab kellegagi ka neid kurbi tundeid jagama. Ma maalin, kuna see on minu jaoks parim viis, kuidas ennast välja elada.

Mis on Sinu suurim saavutus?

Midagi eriliselt suurt pole veel minuga juhtunud. 8. klassis tegin oma endisest koolist maali, see ripub siiani kooli seinal, aga ma ei peaks seda eriliseks saavutuseks usun siiralt, et suurimad saavutused on veel ees.

Kui Sa püüaksid kinni kuldkala, siis mis oleksid Sinu kolm soovi?

Ma ei oska midagi soovida, mul on kõik olemas.

Mille eest elus oled Sa kõige tänulik?

Mul on kodu ja perekond ning olen selle eest taevani tänulik, sest osadel inimestel pole isegi kindlat voodikohta, kus öösel magada. Arvan, et peaksime hindama rohkem selliseid lihtsaid ja igapäevaseid asju, mis meil alati olemas on.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: erakogu

Meie aiad

Mesilased, viljapuud ja tehismärgala

Sügisene viimane koduaia külastus viib meid jällegi Tartumaale, seekord Ülenurme valda, Uhti külla. 1986. aastal valminud majja kolis Räpina Aianduskooli mesinduse õpetaja Juta Lopp elama 1997. aastal. Just siis sündis Jutal esimene laps, kokku on tal neid neli, hetkel koos vahetusõpilasega Jaapanist suisa viis last! Hoolt nõuavad lisaks lastele ja taimedele ka perekoerad Kaaru ja Aramis, mesilased ja kanad. Viimased on küll rohkem äia ja ämma kantsel-dada.

Elumaja kõrval paiknes varasemalt laudahoone, kuid pere suurene-des ehitati sellest teine elumaja, kus praegu elavad Juta mehe vanemad.

Õuele keerates jääb vasakule suurpere aiamaa. Viimase tutvusta-misest Juta alustabki. Perenaise armastus mesilaste vastu dikteerib kasvatatavate taimede valiku ning samuti välistab igasuguste kee-miliste preparaatide kasutamise. Loodussäästlik eluviis on see, mida nende aias kohtame. Kui varajase kartuli ülesvõtmisest maa tühjaks hakkas jääma, külvati peenrale keerispea seeme. Nii loodi olukord, kus järk-järgult hakkasid taimed õitsema ning mesilastel oli kogu aeg midagi söögiks võtta. Kuigi käes on juba september,

Uhti küla eriliseima õunaäia perenaine

Mesilaste toidulaud

Multifunktsionaalne peenar

võib peenras märgata vasttärkavaid aedher-ne taimi. „Seal oli enne sibul,“ teatab Juta. Hernestelt saaki küll loota ei ole, aga mullale on kasulik! „Mügarbakterid ju!“ lisab ta.

Järgmiseks püüavad peenral pilku daaliad. „See on minu pärusmaa. Võtan neid igal sügisel üles täpselt nii palju kui järgmiseks aastaks vaja on. Ülejäänud jagan laiali.“ Kind-laid sorte ta ei eelista, pigem on praegune valik välja kujunenud vastupidavuse ja meel-dimise järgi. „Punaseõieline on tugeva varre-ga“, kiidab perenaine, „roosa kipub laiali vajuma, seda olen vähem pannud. Kaugõppi-jad kinkisid üks aasta lõpuaktusel daalia, sellest on tänaseks paljundamise teel kaks taime saanud (ei moodusta nii palju mugu-laid, kui tahaks)“.

Lisaks eelpool nimetatutele on peenras ka maasikad. On nii varajast, keskvalmivat kui hilisemaid sorte. Viimastele kipub aga ripsla-ne kahju tegema, seega ilma pritsimata on neid raske kasvatada. Lillede vahelt leiame kasvamas kurke, kirsstomateid, naerist, por-rulauku, aed- ja põlduba ning kapsaid.

Hiljuti ehitatud abihoone seina najal ronivad kõrgustesse viinapuud. „Sorte ma jällegi ei tea, olen pistoksi saanud siit ja sealt“. Selle kõrval paiknev kompostihunnik on oskusli-kult kõrvitsataimede alla peidetud. Tõele au andes tunnistab ta, et eelkõige tegutseb aiamaal ämm, sest tal on rohkem aega. „Kui mina kohale jõuan on kõik juba tehtud,“ tõdeb ta. „Lilletaimi kasvatame ette üksteise võidu, kuid mul ei ole hetkel doktoritöö kirju-tamise tõttu palju võimalust aias toimetada,“ ütleb Juta veidi nukralt. Perenaise suurimad lemmikud on astrid.

Itaallaste tarud kaskede all

Järgmiseks peatume pirnipuu juures, mis sai ühel talvel tugevasti külmast kahjustada. Puuviljanduse õpetajana pani Juta oma teadmised tööle - alusest kasvanud metsiku võrse pookis kokku kultuursordiga nii, et ainete liikumine kahjustatud tüvest hoolimata saab toimuda. „See näitab minu väikest puuviljanduse kiiksu,“ tõdeb ta lõbusalt.

Juta koduaias on hetkel ka mitu mesilasperet: „Muist tõuloomad, itaallased,“ tutvustab ta. Mesilaste iseloomustamisel tuleb välja, et nad on võrreldes eestlastega rahulikumad, aga kui erinevaid tõuge koos kasvatada, kipuvad itaallased teistesse tarudesse vargile minema. Rahulikud itaallased on paigutatud majale lähemale, sest siis saavad lapsed segamatult ujumas käia, veidi närvilisemad kohalikud mesilinnud aga tiigi tagumisele kaldale. Taru seinte vahel toimuvast on huvitatud ka Juta lapsed, naabrite mudilastelegi on antud võimalus mee valmimise protsessi jälgida.

„Lähme vaatame minu lemmikuid, õunapuud ka,“ kutsub perenaine lahkesti. „Mul on kaheksa õunapuud ja üle 20 sordi,“ paljastab ta põneva fakti, mis esialgu imetusest kulme võib kergitama panna. „Kui ma siia tulin, siis hakkasin neid lõikama ja siis pookima, nii need perepuud sündinud ongi“. „Keegi teine peale minu neid puid lõigata ei oska“ räägib Juta. Oma hoolealuste juures ringi jalutades loetleb ta mängleva kergusega ette kõik sordid, mis aias kasvavad - 'Cortland', 'Liivi Kuldrenett', 'Pärnu tuviõun', 'Talvenauding', 'Lea', 'Paide taliõun', 'Sidrunkollane taliõun', 'Põltsamaa taliõun', 'Eva Kuld', 'Tiina', 'Valge klaarõun', 'Raeda suveõun', 'Tallinna pironõun', 'Karksi renett', 'Sügisdessert', 'Melba', 'Karramba', 'Katre', 'Tartu Roos' ja 'Sõstraroosa'. Üks puu on meelega lõigatud selliseks, et lapsed seal ronida saaksid.

„Kui mina laps olin, siis vanaema aias kasvas pirnipuu, kuid seal ei tohtinud pirne süüa. Kasvasin üles teadmisega, et kui ma kunagi endale oma aia saan, siis pean ma saama pirne süüa piiramatult. Praegu on mul aias kolm pirnipuud (seemnest alates ise kasvatatud) – kaks on ainult 'Pepid' ja üks on 'Pepi', mille ladvaosa moodustab 'Belorusskaja Pozdnjaja'.

Elumaja seina on vallutanud südajas aktiniidia, mis kannab nii palju maitsvaid vilju, et kõiki värskele ära süüa ei jõuagi. Juta pole leidnud veel ühtegi pereliikmetele maitsvat viisi, kuidas kiiresti riknevaid vilju hoidistada.

Aiaskäigu lõpus näitab perenaine oma pisikest puukooli: „Oma viljapuud ja marjapõõsad kasvatan ikka ise“.

Eriliselt huvitavaks teeb Juta koduaia aga hoopis see, et üle-eelmisel aastal rajati osaliselt ka tema maale tehismärgala. Taoline süsteem on vajalik selleks, et vähen-

Esimene tehismärgala Eestis

Perenaise lemmikud—mitmesordilised õunapuud

Eesti tõugu mesilased toimetamas

dada põllumajanduslikult maalt äravoolanud lämmastiku ja fosforiga rikastunud vee liikumist kraavide ja jõgede kaudu Läänemerre. Tiik ja tamm ning projektid olid olemas juba nõukogude ajast, kuid lõpliku teostuseni sel ajal ei jõutud. Nüüd aga taasalgatas Eestimaa Looduse Fond tehismärgalade ehitamise. Märgala lookleb läbi kuue erineva krundi suubudes lõpuks Pori jõkke. Kunstlikult rajatud väikestel saarekestel kasvavad hundinuad ja pilliroog, kes siis liigse lämmastiku ja fosfori endasse seovad. Nii jõuab jõkke ja seal edasi merre puh- tam vesi. Kuigi teadlased käivad tihti proove võtmas, siis erilisi piiranguid või takistusi erilise veekogu läheduses elamine perele ei sea. Elu esimese tehismärgalaga koduaias käib mesilaste suminas rahulikku rada pidi.

Külastus toimus 06.09.2016.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V. Truija

Tagahoovis

Vastlapäev õpilastele ...

1.märtsil korraldati aianduskooli õpilastele vastlapäeva puhul välja-sõit Mammaste spordikeskusesse. Hoolimata vihmast ja lume puudusest oli osavõtjaid oodatust rohkem. Lisaks bussile pidid paar õpilast sõitma kaasa õpetaja Heini Lumpre autoga. Kohale jõudes aga ootas meid ees kunstlumega mäenõlvake. Saime enda kasutusse seitse tuubi mida sõbralikult jagasime. Tunnikese kelgutasime ning siis suundusime siseruumi, kus ootas meid enne tagasi minekut soe tee ja vastlakuklid.

Loreida Purga, AE15-42-K

Foto: H. Lumpre

Tuubitajad Mammaste spordikeskuses

... ja töötajatele

Kooli töötajate vastlapäev toimus aga pisut varem, 27. veebruaril. Lume nappuse tõttu otsustas Heini Lumpre ürituse viia siseruumi. Selleks toredaks kohaks sai Põlva Edu-Keskuse bowlingusaal. Viieliikmelised meeskonnad hakkasid pigem omavahel mõõtu võtma. Kõige tublimaks naismängijaks osutus habras õppedirektor Liina Palu, kes sai auhinnaks tordilt pärit martsipanist roosiõie. © Parimaks meesmängijaks tunnistati vaatluse alusel meie kõige noorem osaleja, praktikandina töötav IT mees Kert Mattus.

Vaatamata sellele, et järgmisel päeval nii mõnelgi olid käekesed hellad, oli üritus igati vahva.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Foto: P. Huuse

Bowlingumängijad

Välgatus

Koostöös Põlvamaa Rajaleidja keskusega toimus Räpina Aianduskoolis 28. märtsil Põlvamaa 8. ja 9. klasside õpilastele suunatud karjäärpäev. Karjäärpäev oli pühendatud oskuste aastale. Päev algas Põlvamaa noorte ideekonkursi VÄLGATUS lõppfinaaliga, kus

Päeva juht Jalmar Vabarna

kaheksa meeskonda erinevatest Põlvamaa koolidest tutvustasid oma projekte. Aianduskooli esindas **Visit Räpina** meeskond koosseisus: Karl Jürgen Porro, Loore-Ly Mahla ja Jaano Oras. Päeva juhtis rõõmsameelne Jalmar Vabarna.

Peale ettevõtja Kuldar Leisi lühikest tervituskõnet algaski närvesööv projektide esitlemine. Meie projekti ideeks oli Räpina, selle lähiümbruse, ettevõtete ja vaatamisväärsuste tutvustamine. Selleks koostasime Räpina Aianduskooli õpilastele kaardi ettevõtete kohta Google mapis ning turistidele kodulehekülje visitrapina.wordpress.com, mis aitaks meie kooli õpilasi, turiste kui ka kohalikke elanikke Räpina kohta käiva informatsiooni leidmisel.

Pärast esitlemist oli osavõtjatel võimalus tutvuda meie kooliga ning osaleda maastikuehituse, aianduse, keskkonnakaitse, floristika töötubades või hoopis võtta osa loodussõpradele mõeldud nutimängust.

Märkamatult oligi jõudnud kätte lõuna, kus sai keha kinnitada. Seejärel algas päeva üks põnevamaid osasid, kus oma eduloost - „Minu karjäär ja minu oskused“ rääkis Jalmar Vabarna. Ja nii jõutigi autasustamiste juurde. Kõik projektides osalejad said auhinnaks Tartu Ettevõtlusküla külastuse koos rollimängudega ning tunnustatud tänukirja ja väikese meenega.

Hoolimata sellest, et meie esitluse algul tekkisid tehnilised viperused, läks meil üllatavalt hästi. Meid tõsteti esile, kui üht kiiremini arenenud meeskonda. Samuti peeti meie ideed vajalikuks ja jätkusuutlikuks, mida oleks võimalik ka teistele linnadele pakkuda. Kogukondadele mõeldud projektide hulgas tulime meie esikohale. Projekti koostamise käigus tõdesime ka ise, et Räpina on väike, kuid avastamist on siin palju. Loodame, et meie projektist on palju kasu tulevastele aianduskooli õpilastele. ☺

Karl Jürgen Porro, AE15-41-K

Fotod: K. J. Porro

Esiplaanil Räpina meeskond „Visit Räpina“

Ilu Ihule ja Hingele

Tere! Meie oleme mesilasvahast huulepulki ja küünlaid tootev õpilasfirma Ilu Ihule ja Hingele (koosseisu kuuluvad: karmikäeline boss Paula, võluv raamatupidaja Krissandra ja alamakstud lihttööline Silver). Räägime teile lühidalt, kuidas meie õpilasfirma alguse sai ja millega me õigupoolest tegeleme.

Mõte üheskoos õpilasfirmat teha tekkis meil esimese kursuse aednikel juba septembrikuus, kui toimusid esimesed majanduse ja ettevõtluse tunnid õpetaja Tiiu Ruuspõlluga. Sellegipoolest oli tookord puudu veel piisavalt kirgi kõitev idee ning võib-olla ei tundnud me veel üksteist piisavalt hästi, et midagi taolist koos ette võtta. Siiski ei kadunud idee ühise ettevõtte loomisest Paula ja Krissandra mõtetest.

Võimalus mõtted reaalsuseks teha avanes detsembri keskpaigas, vaid mõned päevad pärast talvevaheaja algust. Nimelt tutvustas Paula ema Pille (keda võib vabalt nimetada ka meie õpilasfirma auliikmeks) Paulale mesilasvahast huulepulkade ja küünalde tootmise võimalust, mida ta oli Olustvere meistrite käe all õppinud. Hetked hiljem olimegi juba kõik koos Messengeris ja arutlesime uue õpilasfirma nime üle. Esialgu sai nimeks valitud "Mesihuul ja Vahaküünal", mis jäi siiski vaid ajutiseks variandiks, kuna ei sobinud meie tulevikuambitsioonidega ja võimaliku arenguga huulepulkade ja vahaküünalde tootmisest kaugemale. Siiski nimetame isekeskis hellitavalt oma huulepulka veel senini Mesihuuleks.

Jaanuari alguses registreerisime oma õpilasfirma nime "Ilu Ihule ja Hingele" all ning kui peagi taas koolis kohtusime, avanes Krissandra ja Silveril tegelikult esmakordselt võimalus toodet ka ise proovida. Kui õpilasfirmat luues olid mõned meeskonnaliikmed (Silver) pigem motiveeritud ühisest koostööst ning ettevõtlusalastest õpetundidest kui konkreetse toote tootmisest, siis pärast toote proovimist oli nende meeskonnaliikmete (Silveri) viimnegi skeptilisus toote osas kadunud. Võib lausa öelda, et tegemist oli armastusega esimesest huulepuudutusest. Kuigi meie pakutavate huulepulkade seast on kiirelt populaarseimaks osutunud greibilõhnaline, on näiteks Silveri eriliseks lemmikuks piparmündilõhnaline huulepulk, mis tekitab huultes ülimõnusa õhetava tunde. Samuti põleb kodus aknalaual nüüdsest oma firma küünal.

Meie huulepulgad sisaldavad mandliõli, kakaovõid, sheavõid (eriti hea huulte niisutaja), mesilasvaha ja siis vastavalt lõhnale kas greibi või piparmündi eeterlikku õli. Niisiis kui on soovi oma külma ilmaga antud musid pisut meeldivamaks teha, oma huulte eest hästi hoolt

Õpilasfirma tootevalik

kanda või muuta oma kesine argipäevahuul pisut vürtsikamaks ning süüdata üks kaunis küünal, siis võid: üht meist kolmest kooli peal või väljaspool kooli kõnetada, võtta meiega ühendust Facebooki kaudu (Ilu Ihule ja Hingele) või siis helistada numbril 53456533.

Lõpetuseks soovime veelkord tänada Paula ema Pillet ja õpetaja Tiiu Ruuspõldu, tänu kellele on juba paljud Aianuskooli huuled rõõmsaks saanud ning mitmed toad küünlavalgusega täidetud. Aitäh!

Õpilasfirma Ilu Ihule ja Hingele liikmed ja esimese kursuse aednikud Krissandra Rebaste, Silver Merevoo ja Paula Lenk.

ÕF Ilu Ihule ja Hingele

Krissandra, Silver ja Paula

Viinamarjatalu Võrumaal

Eesti Vabariigi 99. aastapäeval olid presidendi külaliste seas Lija ja Jüri Kaska Sõmerpalu vallast. Nende Liiva külas asuv Pruuli-Kaska talu tunnistati Eestimaa Talupidajate Keskliidu poolt möödunud aastal parimaks alternatiivse tegevusalaga taluks. Oleme meiega käinud seal korduvalt uudistamas, kuidas saab Eesti oludes viinamarjakasvatusega elatuda. Selles talus näeme marjakasvatust kasvuhoones ja avamaal, istikukasvatust, saame teadmisi sordiaretusest ja maitsta kohalikku viinamarjaveini. Lija lõpetas meie kooli 1965. aastal. Koos abikaasaga on ta paarkümmend aastat propageerinud viinamarjakasvatust, tutvustanud laatadel oma toodangut ja müünud istikuid. Teiste seas kohalikku varavalmivat aretist 'Pruuli Liiso'. Viinamarjakasvatuse kõrval tegeldakse talus veel lihavesikasvatusega ja palkmööbli valmistamisega. Lija nõuandel ja toel kujunes naabruses OÜ Võrumari, üks suurim lauaviinamarja tootja Eestis.

Jaan Kivistik

Jüri ja Lija Kaska Räpina laadal 23.09.2012

Aianduskool tuleb külla

Seekord kirjutavad Liina Palu ja Kadi Koosapoeg oma ühistest koolikülastustest. Lisaks alljärgnevatele külastasid nad veel Rannu, Peetri ja Laulasmaa Kooli.

Reisikiri vol 4

Kolmapäev, 22. veebruar

Kivimäe Põhikool. Koolimaja Tallinnas Nõmme mändide keskel. Vahva! Koolikülastusel oli meiega kaasas Eesti Maastikuehitajate Liidu tegevjuht Andres Vainu, kellele Kivimäe kooli piirkond (Nõmme) on lapsepõlve kodukant. Andres jagas klassitäiele 9. klassi õpilastele oma kogemust maastikuehitajana. Liina on tõeline vanakooli õpetaja, talle meeldib esitluse juures kasutada kaardikeppi. Kivimäe koolis sellist töövahendit polnud käepärast, mistõttu tuli leppida põrandaharja varrega. ☺ Noortele selline olukorra lahendus meeldis! Õpetajad olid uhked, et nende kooli külastas Räpina Aianduskooli esindus.

Näidistund Kivimäe Põhikoolis

Teisipäev, 28. veebruar

Sillaotsa Kool. Sillaotsa kool oli selline tore, armas maakool. Tore oli nende 9. klassi noorte ees tundi läbi viia.

Tartu Karlova Kool. Karlova koolist jäi meelde see, et meeletu raske sportlik ülesanne oli asjadega viimasele korrusele jõuda. Tõeline tervisesport... Korvas see, et klass, kus me tundi andsime, selle klassi aknast oli miljoni dollari vaade Tartu linnale! Karlova koolist on pärit meie kooli aianduse eriala 2015.a vilistlane Karl Matteus Nemliher. Õpetaja rääkis õpilastele ohkusega, kuidas Karl aianduskooli tee valis.

Neljapäev, 9. märts Naistepäeva järgne päev

Rõngu Keskkool. Rõngu kooli õpetajate toa külmkapp oli torte täis - ise nad itsitasid, et 3 torti veel süüa... Ka meile jagus torti.

Laeva Kool. Laeva koolis polnud ükski õpilane Räpina Aianduskoolist midagi kuulnud ja õpetaja oli üllatunud, et aianduskool ja niipalju huvitavaid erialasid. Huumor seisis aga selles, et meie kooli vana buklett õppimisvõimalustest oli aga kenasti seina peal olemas, ju siis ei polnud aega kellelgi lugeda. ☺ Oodati meid, et me ise tutvustaksime oma kooli. Usute või mitte, aga Laeva alevikus pole ühtegi söögikohta, lähim paik einestamiseks on HOLLIWOOD. ☺

Reede, 10. märts

Maardu Gümnaasium. Kui koolimajja sisse astusime oli tunne, et olime tagasi aastas umbes 1987. Retro värk! Kui kell vahetundi helises, tekkis tunne, et äkki peaks hoidma seinale lähedale - õpilaste hordid kihutasid meist mööda helikiirusel. ☺ Koolis õpib üle 800 vene keelt emakeelena kõneleva õpilase. Teated infostendidel ja sildid seintel olid venekeelsed. Vaade klassiaknast välja - kirik keset linna, esimene tutvus Maardu linnaga. Olin üllatunud. Kui küsisime, et kus Eesimaa osas Räpina asub, siis üks poiss tegi kindla pakkumise - Hiiumaa. Kompliment missugune. ☺ Õpilased oskasid väga hästi eesti keelt! Eriti abiturientid ja üks 8. klass, mis oli keelekümluse klass, st eesti keele õpetust on õpilased saanud lasteaiast saati. Neil on ka eestlasest klassijuhataja, kes suhtles õpilastega eesti keeles. Teine 8. klass oli tavaline, st eesti keelt õpiti vaid

eesti keele tundides. Klassijuhataja oli venelanna, kes suhtles õpilastega vene keeles. Nende õpilaste eesti keele oskus oli ka kesine.

Kallavere Põhikool. Kallavere koolimajja sisse astudes saime erilise vastuvõtu osaliseks. Meid vastu võttev õpetaja torises, et me olla unustanud talle öelda, kas me projektorit ikka tahame ja me olla unustanud öelda, kas me ikka tuleme jne... See oli nii armas. ☺ Kui ta selle pika muretsemise meie kuulates lõpetas, oli kohe projektor olemas ja õpilased juba istusid aulas ja ootasid meie tunni algust. Pärast oli muretsevast õpetajast saanud rõõmus õpetaja, kes oli väga tänulik toreda tunni eest. ☺

Kadi Koosapoeg, praktikakorraldaja

Reisikiri vol 5

Teisipäev, 14. märts Emakeelepäev

Paide Ühisgümnaasium. Üksel võtab meid vastu õppealajuhataja, kes juhatab meid direktori juurde. Oleme oodatud. Direktori laual ootavad meid võileivad ja kohvi. Võtame kiirustades väikese suupiste. Tund on kohe-kohe algamas. Lubame jätkata kohviga peale tundi. Kell 10.00 umbes nelikümmend 9. kl õpilast. Kooli esitluse ajal pean end katkestama ning väikese grupi klassi tagumises osas olevate tähelepanu nõudvate noormeeste ees ennast kehtestama. Mina-sõnum. Mõjub. Erilist huvi tundub õpilastele pakkuvat kutsevõistluste teema. Õpilased on haaratud meie ülesannetest. Tunni lõppedes saame õpilaste tänusõnade ja tugeva aplausi osalisteks. Aplaus - esimest korda koolikülastuste ajaloos. ☺ Meie päev Paide koolis jätkub direktori vestluringis. Särav ja nooruslik proua direktor tunneb huvi meie kooli ja õppimisvõimaluste vastu ning tunnistab, et on isegi mõelnud vanemas eas omandada mõni täiendav elukutse. Täname direktorit toreda vastuvõtu eest ning jätkame teekonda Koigi suunas.

Koigi Kool. Külastasime Kadiga Koigi kooli ka eelmisel aastal. See tõttu leiab meil õpetajatega aset rõõmus taaskohtumine. Tunne rõõmu Koigi kooli õpilaste arvu suurenemise üle. Kell 11.50 alustame aianduskooli tutvustust umbes 15-le Koigi kooli 7.- 9. kl õpilasele. Õpilased kuulavad tähelepanelikult. Õpetajad tunnevad kimbatust õpilastele ette öelda praktiliste ülesannete lahenduskäike ja vastuseid küsimustele, nt "Nimeta Eesti pikim jõgi?". Tähelepanuväärne on, et grupp poisse jätkab "müüri ladumist" seni, kuni see vahetunni lõppedes valmis on. Eestvedajaks lihtsustatud õppekaval õppiv 7. kl noormees. Imetleme tema sihikindlust, järjekindlust ja pühendumust selle ülesande sooritamisel.

Klotsidest müüri ladumine

Lustivere kool. Ka selles koolis oleme me Kadiga teisel ringil, st eelmisel aastal olime me siin esimest korda. Koolimajja sisenedes kostab kõrvu üks jutuvadin. Imelik. Seinal märkame Ellen Niidu fotot. Terasemal kuulamisel saame selgust: lustiverelased tähistavad emakeelepäeva. Digividina (Kadi termin) abil tutvustatakse kooliperele Ellen Niidu loomingut. Kell 14.10 tund 8.-9. klasside õpilastele. Nagu ikka: esitus ja praktilised ülesanded. Õpilaste hulgas on palju neid, kes Räpinas käinud (sugulased, läbisõidul, võistlustel). Vahva!

Esmaspäev, 27. märts

Kell 5.30 alustan Rāpinast sõitu Tallinna poole. Moostes ühineb minuga Kadi. Täna ootab meid ees kohtumine Tallinna Karjamaa ja Sūdalinna põhikoolide 9. kl õpilastega.

Karjamaa Põhikool. Koplis. Koolimaja ette jõudes ja auto kella vaadates tõdeb Kadi esimese hooga, et oleme kokkulepitud ajast kaks tundi varem kohale jõudnud. Ohoh! Peame juba plaani minna Koplisse aega parajaks tegema, ent siis Stopp! Auto kell on ju suvisele ajale “edasi lükkamata”. ☺

Koolimaja seinal on silt “Karjamaa Gümnaasium”. Kas oleme ikka õiges kohas? Koolimaja fuajees olevas valvuriputkas istub üsna eakas valvurihärä, kes kõnetab meid vene keeles ning suunab meid seejärel teisele korrusele. Aimame, et tegemist on vene keelt emakeelena kõnelevate õpilaste kooliga. Trepist üles astudes märkame seintel õpilaste joonistusi, millel kujutatud Eesti lippu, rahvariites inimesi, loodust. “Palju õnne, Eesti!”. Nähtu teeb meele rõõmsaks ja südame soojaks küll. Vastuvõttev õpetaja juhatab meid auditooriumi ning palub meil koolituvustuse võimalusel läbi viia vene keeles. Saame teada, et koolis õpib u 450 õpilast ning silt maja seinal pärineb ajast kui kool gümnaasiumi nime kandis. Pane-me oma asjad valmis ning jääme õpilasi ootama.

Kell 10.00 - 10.15 kogunevad õpilased klassi ja tervitavad meid: “Zdravstvuite!”. Kokku umbes 40 õpilast ja 3 õpetajat. Kell 10.15 alustame tunniga. Lepime õpilastega kokku, et me räägime eesti keeles, aeglaselt ja kui midagi jääb arusaamatuks, siis räägime vene keeles üle. Keegi neist pole Rāpinas käinud ega Rāpina Aianduskoolist kuulnud. Üks õpilane pakub Rāpina kuskil Tallinnas olevat. Vaatame siis Rāpina asukoha kaardilt järgi. Edasi juba tavapäraselt rada pidi: kooli ja erialade tutvustus, praktiliste ülesannete lahendamine. Õpilased kuulavad ja tundub, et saavad meist aru küll. Meie küsimustele tuleb eestikeelseid vastuseid. Praktiliste ülesannete lahendamisel on nii neid, kes aktiivselt kaasa loövad, kui ka neid, kellele

me ülesanded huvi ei paku. Laseme neil viimastel rahulikult “oma asja” ajada. On koolivaheaja järgne esimene koolipäev. Meil Kadiga on klassi ohjes hoidmisega rabelemist palju. Õpilased on ülesandeid lahendades üsna lärmakad. Tund lõpeb. Uhhh.... Selg on märg. Esimest korda koolikülastuste ajaloos. ☺ Õpetaja tänab meid huvitava tunni eest. Nii mõnigi õpilane võtab endaga kaasa meie kooli voldiku. Tundub, et õpetajad alahindavad õpilaste eesti keele oskust.

Tallinna Sūdalinna Kool. Liivalaia tänaval. Sõidame autoga kooli parkla ette. Meid on märgatud. Tõkkepuu tõuseb üles ning pääs kooli parklasse on tagatud. Seni kuni autot pargin, kohtub Kadi koolimaja uksele rõõmsameelse ja muheda koolidirektoriga. Teeb nalja, et meil ei ole vaja autot parkimiseks täiendavalt märgistada, et nad lihtsalt konfiskeerivad meie auto. Südamest naerdes patsutab ta Kadi õlale ja ütleb: “Tere tulemast!”. Oleme oodatud. Meid juhatakse õpetajate tuppa. Pakutakse laual olevaid komme ja šokolaadi. Kellelgi õpetajatest on sünnipäev olnud, keegi neist on reisil käinud. On koolivaheaja järgne esimene koolipäev. Seinal olevatel õpetajate ühisfotodelt tunnen ära meie kooli endise õpetaja Leo-Kaupo Kiviranna. Ohoo, milline üllatus! Jah, siiski viimaste aastate fotodel teda enam ei ole.

Kell 13.40 kohtume umbes 20 õpilasega, kellest kaks on Rāpinast läbisõidul olnud. Meie koolist nad kuulnud pole. Õpilased kuulavad meie esitlust huviga. Üks noormees tunneb huvi selle vastu, kuidas meie maastikuehitajad eelseisvaks WorldSkillsiks treenivad. Tunni lõppedes küsib üks noormees minult, et kas meil on koolis õpilasi vāhe?☺

Nii, tehtud. Koolikülastused läbi viidud, kontaktid koolidega edaspidiseks koostööks loodud. Olen väga uhke enda saavutuse üle: esimest korda Tallinna linna tänavatel sõiduauto roolis. Sain hakkama. Aitāh abi ja toetuse eest, TomTom ja Kadi!☺

Liina Palu, õppedirektor

Reisikiri vol 6

Keeni Põhikool külastus Valgamaal. Jõudsime oodatust tunnikese varem kohale. Samal päeval toimus koolis karjäärpäev. Õpilased suunati klassist klassi ja kogu päev oli sisustatud erinevate tegevustega. Üheks tegevuseks oli ka meie kooli tutvustus koos praktiliste ülesannetega. Mängud, mis meil olid kaasa võetud, valmistasid elevust ja tekitasid vaieldamatult huvi meie koolis õpetatavate erialade vastu. Ehk leiab mõni Keeni kandi õppur siit uut, olulist teavet ja valibki tulevaseks kooliks meie kooli.

Vestluses õpetajatega selgus, et mitmed klassid on ühinenud meie taimeprojektiga Sõprusetera. Lapsed olid usinasti külvanud herne-terad, pannud kasvama toredad vitamiinipommid. Ja mis oleks veel ilusam hetk, rõõmsam arusaam, kui enda nobedate näppude vahelt on sirgunud lausa mitu uut elu. Taimede arvestus ja jälgimine

on pidev, et mitte kastmist unustada. Lapsed tajuvad, et see on äge projekt, mis on ühtlasi innustav ja loov.

Uno Minka, kutseõpetaja; Janely Org, projektijuht Foto: U. Minka

Aianduskooli messiboks

Vali nutikalt!

9. märtsil toimus Valgamaa haridusmess „Vali nutikalt!“, kus osales ka Rāpina Aianduskool. Tutvustasime noortele meie kooli erialasid ja viisime läbi erinevaid mängu, millest võtsid osa paljud õpilased. Ühtlasi tundsid nad ka huvi meie koolis õpetatavate erialade vastu. Mess oli väga huvitav ja omapärane. Meiegi saime ringi vaadata, erinevate erialadega tutvuda. Siiski veendusime, et aianduskool on kõige omapärasem ja huvitavam. Samas jällegi oli väga palju õpilasi, kelle nägudelt peegeldus kerge segadus, sest nende ees oli nii palju erinevaid valikuid. Kuid südamest loodame, et nii mõnigi neist leiab sügisel tee Rāpina Aianduskooli. Valgamaa haridusmess tekitas meis tunde, et oleme teinud ise õige valiku ja oleme selle üle uhked.

Kätlin Kiima, ME16-41-K

Foto: K. Kiima

Esimese klassi jahindusalane tund Räpina Aianduskoolis

Selle aasta hundikuul, täpsemalt 3. veebruaril tutvustas Räpina Aianduskooli kauaaegne õpetaja ja jahimees Arvi Lepisk Räpina Ühisgümnaasiumi 1. klassile loomade käitumist ja eripära.

1. klassi õpilastele toimus külaskäik Räpina Aianduskooli loodusõpetuse tunni ajal. Õpetaja Arvil oli klassi toodud metslooma nahad, sarved ja koljud. Lapsed olid väga evelil, sest metslooma kasukat ei õnnestu isegi loomaaias paitada, rääkimata nende loomade metsas kohtamisest. Mõnigi tüdrukutirts silitas ilvese laigulist kasukat samasuguse õrnusega nagu enda kodukassi ja poisiklud ei jõudnud ära imestada, kui iseäralikud olid kopra saba ja hambad. Oh üllatust- kopra hambad ei olnudki valged, vaid kogunisti oranžid! Kõige suurema üllatushüüde kutsus esile hetk, kui õpetaja Arvi avas kapi, et võtta sealt välja kitse lõualuu.

Lisaks kasukate ja sarvede katsumisele ja õpetaja selgituste kuulamisele said õpilased ka ise aktiivselt küsimusi esitada ja enda kok-

kupuudetest erinevate loomadega jutustada. Üheskoos vaadati filmilõike metskitsedest ja koprast. Samuti kuulati erinevaid loomahääli. Kõlaritest kostev hirmemõire kõlas ühtaegu ootamatu, enneolematu ja võimsana.

Tunni lõpetuseks üllatas õpetaja Arvi lapsi enda koostatud küsimustega eelnevalt räägitu kohta, millele vastamisel sai proovile pandud laste mälu, tähelepanuvõime, kuulamis- ja lugemisoskus ning meeskonnatöö.

Räpina ÜG 1. klassi lapsed lahkusid peale loodusklassi külaskäiku Räpina Aianduskoolist kogemuse võrra rikkamana. Lastele meeldis selline teistmoodi loodusõpetuse tund, mõistagi oldi valmis jälle uuesti tulema. Ka Räpina Aianduskool on alati valmis võõrustama erialaklassides ja ühistel loodusretkedel loodushuvilisi õpilasi.

Endla Mitt, personalispetsialist

Foto: M. Jõks

„Mina olen ainult loomaaias karu näinud“

Metslooma kasukat paitamas

Kohtume. Loeme. Õpime.

Märtsi kolmandal nädalal toimunud emakeelenädala raames kohtusid Räpina raamatukogu lastekirjanduse osakonnas aianduskooli nooremaednikud ja ühisgümnaasiumi 2b.

Ühisõppimise eesmärk oli arendada nooremaednike eesti keele lugemis-, sõnavara- ja suhtlusoskust eesti keeles. On nad ju tulnud venekeelsest keskkonnast ja pingutavad igapäevaselt eesti keele oskuse süvendamise suunas. Ühisgümnaasiumi 2 b õpilaste eesmärk oli kaasaegsete lastejuttude analüüsi kõrval arendada ka koostööoskust teiste inimestega ning ühiskondliku mitmekesisuse austust ning tolereerimist.

Aianduskooli õppurid valisid kaasaegsete lastejuttude hulgast välja endale meeldiva, harjutasid selle ettelugemist ning tegelesid sisust arusaamisega. Seejärel loeti jutt oma väikeses lastegrupis ette ning ühiselt täideti jutukest analüüsiv tööleht.

Kuigi algul tundus taoline ülesanne meie õppuritele hirmutav, siis laste siirus ning heatahtlik koostöövalmidus hajutas kartused. Aianduskooli õpilased Sofja Krassilnikova, Lillia Shagova, Delfina Sirenko, Gleb Sirenko ja Yulia Taro kiitsid laste nutikust ning lisaks uutele sõnadele eesti keeles said lisakoguse enesekindlust suhtlemisel eesti keeles.

Ühisõppimise korraldasid ning tundi modereerisid õpetajad Irmen Nagelmaa ja Merle Kingla.

Täname koolide juhtkondi koostööd soosiva toetuse eest!

Irmen Nagelmaa, õpetaja

Muinasjutu peamine mõte oli...

„Küll ta loeb ilusasti!“

Juhtumised bussis

Sõidan bussiga väga palju ja üht-teist huvitavat seal ikka juhtub. Ja vahel nii mõnigi naljakas lugu.

Buss on üks hea sõiduvahend sõitmaks ühest punktist teise. Buss saab vaadata aknast välja ja imetleda ümbrust, lugeda, lahendada ristsõnu, mõelda omi mõtteid ja teinekord täiesti tahtmatult kuulata teiste jutuajamisi

Sageli on kuulda toidureseptidest, dieetidest, asjadest, mida osteti, kuhu minnakse ja kuidas sealt edasi kuhugi mujale pääseb, kes räägib kõrvalistujale, kui haige ta ikka on ja kui haige on mõni teine nende tuttav või kes saanud lapse, kes läinud lahku ja kes läinud kokku. Räägitakse lastest, millega nood tegelevad ja kui tublid nad on või vahel ka mitte.

Aga noorte endi suust kuuleb nii mõndagi....

Vahel on noortel päevakorras näiteks õppesõit, liikluskorraldus, spordivõistlused ja tulevased võimalikud elukutsed ehk kas õppida hambaarstiks, etnoloogiks, arhitektiks või hoopis advokaadiks.

Kord aga väitlesid kaks poissi toa kraamimise üle ja sellest kui tüütu tegevus see on. Olles pikalt kraamimise teemal nii plusside kui miinuseid vaagitud, teatas üks poistest: „Peaks hoopis mingi suvalise naise võtma, siis naine kraamib.“ Selle peale hüüatas teine poiss: „Sa pead ju teda ka armastama!“ Tema sõbrale polnud see nii oluline, peaasi, et oleks natukenegi ilus.

Teinekord teatas üks noormees valjuhäälselt oma kõrval istuval neiu: „Mina võtan endale naiseks vaid selle, kes mind täielikult mõistab...!“

Ükskord rääkisid kaks neidu reisimuljeid – millises muuseumis käidud ja milliste kuulsate kunstnike maale nähtud ja et Botticelli maal „Veenuse sünd“ oli mujale viidud ja seda üldse kahjuks ei näinudki...

Päris tihti muljetavad noored viimase peo sündmustest. Pole vahet, on rääkijaks noormees või neiu, ikka kellega koos käidud, kus käidud ja mida nähtud ja tehtud, kes kolki saanud, kes pildituks joonud ja kes kui loll on ning kes kellega tülli läinud jne jne.

Kui noored räägivad, mis ja kuidas oli, siis vanemad inimesed on sündmuste keerises ka bussis ...

Ükspäev tuli bussi märgatavate joovastavate jookide mõju all olev üle keskea meesterahvas ja istus ühe naise kõrval ning küsis toltelt: „Vabandage, kuhu te sõidate?“ „Pangodisse“ vastas naine. Mille peale mees vastas väga pika mõtlemise peale, buss jõudis juba järgmisse peatusse: „See asub ju teisel pool Peipsit!“ „Oleneb, kust poolt vaadata!“ kostis naine, ja uskumatu küll, juttu jätkus kauemakski ...

Täitsa tavaline on, et kirutakse mehi. Kord võtsid kaks vanemat prouat terve tunnise teekonna ajal läbi, mulle tundus küll, et kõigi oma tuttavate mehed ja midagi head nad seejuures välja ei toonud.

Vahel kasvatab mõni lapsevanem oma lapsi, kisades telefoni: „Sa ei

Merike Aomets

tohi seda teha! Sinna ei tohi minna! Küsi vanaisa käest!“ ja nii terve tee ...

Kord jälle vestlesid kaks umbes 60st meesterahvast, Aadu ja Leo, ühest külast, kuid polnud teineteist ammu näinud. Kõigepealt siunas üks oma õepoega, tuntud küla filosoofi ja „sireli baari“ kuldkliendi, seejärel läks jutt argistele asjadele ja see kõlas umbes nii ...

Aadu: „Kas sa piima ostad ikka Mareti käest?“

Leo: „Jaah, ostan küll.“

Aadu: „Ah nii. Kas tal kanad kah on?“

Leo: „Jaah, on küll.“

Aadu: „Ah nii. Mis ta munade eest võtab kah?“

Leo: „Ei tea, ma toon mune poest.“

Aadu: „Ah nii, et sa ei võtagi ta käest mune?“

Leo: „Jaah, ei võta.“

Aadu: „Kas sa tead, kes siin elab?“ näitab aknast välja, „nii suur maja ja nii palju autosid on alati maja ümber.“

Leo: „See on vabrik, jaah.“

Aadu: „Ah nii, ma mõtlesin, et keegi elab siin.“

Leo: „Jaah see on vabrik. Ei ela keegi siin.“

Aadu: „Ah nii, või vabrik, ei tea, mis siin tehakse kah?“

Leo: „Ei tea. Midagi ikka.“

Aadu: „Ah nii, et sa ei teagi?“

Leo: „Jaah, ei tea. On sul kanad kah või?“

Aadu: „On ikka, mul on 300 kana. Nelja-aastased söön ära.“

Leo: „Ahah, kuidas sa tead, et nad nelja-aastased on?“

Aadu: „Nelja-aastastel on punased paelad jala ümber, selle aasta kanadel on rohelistel, eelmise aasta kanadele panin kollased.“

Leo: „Ahah, munevad kah või?“

Aadu: „Ja-ja, munevad küll.“

Leo: „Ahah, siis sa müüd mune kah, või? Siis om sul hää sissetulek.“

Mis sa munade eest võtad kah?“

Aadu: „Ei ma ei tea, poeg viib linna ja . oled kuulnud, et Eedu võttis uue naise?“

Leo: „Jaah, ja Volli poig kah.“

Aadu: „Ah nii, või Volli poos enda üles!“

Leo: „Ei, Volli poig võtse naise.“

Ühel hommikul aga juhtus selline lugu ...

Buss oli üsna täis. Linna ääres tulid peale noor naine kahe väikese lapsega. Püsti tõusis seljakotiga pikk habemega noor mees ja pakus kenasti pealetulijatele istet. Naine tänas viiskalt ja seltskond võttis istet. Mõne aja pärast teatas too naine talle istet pakkunud pikale seljakotiga habemega mehele: „Vanandage, teil on kotil lukk lahti!“ Selle peale mees tänas viiskalt ja pani luku kinni. Läks mööda mõni aeg, kuid enne viimast peatust teatas noor naine talle istet pakkunud pikale mehele veel korra: „Vabandage, teil on ju kingapaelad ka lahti!“ Selle peale mees enam ei reageerinud.

Ja sarnaseid väikeseid lookeid võib kuulda ikka ja jälle ja bussis juba igav ei hakka. Head bussisõitu!

Merike Aomets, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

2017 Omaloomingu konkursi III koht kategoorias „Suuga teen ma suure linna“

Loodusteemaline mälumäng

16. märtsil 2017 Toimus Räpina Aianduskoolis juba teine loodusteemaline mälumäng, kus osales 9 võistkonda. Koos Räpina Aianduskooli õpilastega osales mälumängus ka kaks võistkonda Räpina Ühisgümnaasiumist.

Loodusteemalise mälumängu parimaks osutus võistkond „**Võitjad**“, kuhu kuulusid kursuse KK15-12-M õpilased: Ahto Pent, Piret Valge,

Mälumängurid-jäljekütid

Carmen Masing-Jugaste, Kristina Orion. Teise koha saavutas võistkond „**Kotkalend**“, kuhu kuulusid õpetajad: Toomas Mastik, Irma Samoldina, Ille Rämmer. Kolmanda koha saavutas võistkond „**Bebris**“, kuhu kuulusid kursuse KK15-12-M õpilased: Baiba Heering, Kati Liibert, Triin Moorits, Egert Pähn.

Täna keskonnakaitse valdkonna õpetajaid (Svetlana, Tarmo, Arvi, Valdur, Tiiu, Uno, Peedu), kes aitasid korraldada loodusteemalist mälumängu.

Õnne Rämman, keskkonnakaitse juhtõpetaja

Haridustehnoloogi minutid

Sketchpad – kõik kunstiks!

SKETCH.IO

keskkonda üles laadida, lõigata, töödelda ja kõige võimalikuga täiendada.

Sketchpad (<https://sketch.io/sketchpad/>) on veebi-keskkond, kus on võimalik luua ja saata mitmesuguseid joonistusi, kaarte, taustu ja muud. Keskond on ingliskeelne kuid väga lihtsalt ja intuiitiivselt kasutatav.

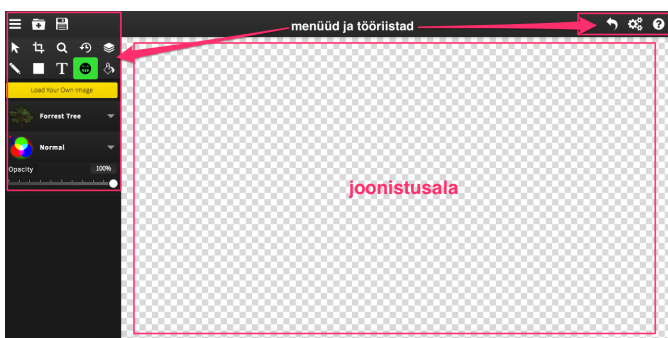
Sketchpad ei nõua kasutajakonto olemasolu ja võimaldab luua joonistusi lisades vabakäejoont ja trükkida teksti. Samuti saab lisada etteantud kujundeid, keskkonna poolt etteantud lõikepilte ja enda poolt tehtud fotosid, samuti saab lisada taustavärve ja –mustreid. Olemasolevaid ja loodud pilte ning fotosid saab uuesti Sketchpad'i

Loodud joonistusi saab jagada läbi sotsiaalmeedia või lingi abil. Samuti saab pilte salvestada oma seadmesse erinevate formaatidena.

Sätete alt saab muuta keskkonna välimust endale meelepärasemaks.

Tutvu järgnevate joonistega ning katseta ise kui lihtne see on! 😊

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Joonis 1. Sketchpad'i töölaud.

Joonis 2. Sketchpad'i töölaud. Menüü nupud: menüü peitmine ja avamine (*Sidebar*), uue joonistuse loomine või üles laadimine (*Open or Create*) ja salvestamine ning jagamine (*Export*).

Joonis 3. Menüü: elemendi aktiivseks muutmise (*Select*), lõikamine (*Crop & Resize*), luup (*Zoom*), ajaloo vaatamine (*History*) ja kihid (*Layers*).

Joonis 4. Menüü nupud: pliiats (*Pencil*), kujund (*Square*), tekst (*Text*), lõikejoonistus (*Clipart*) ja tausta värv (*Pixel Fill*).

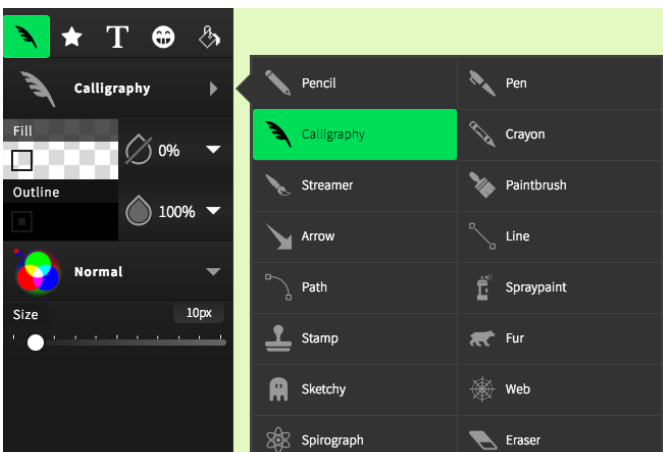
Joonis 5. Menüü nupud: võta samm tagasi (*Undo*), sätted (*Settings*) ja abi (*Help*).

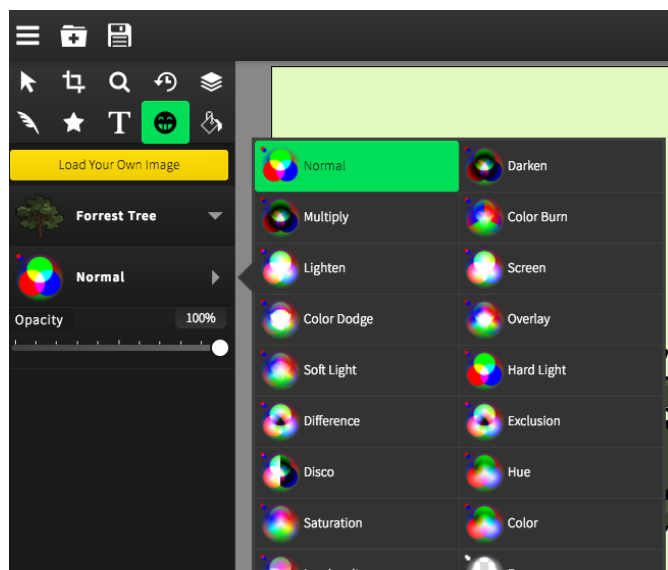
Joonis 7. Võimalikud tausta värvid.

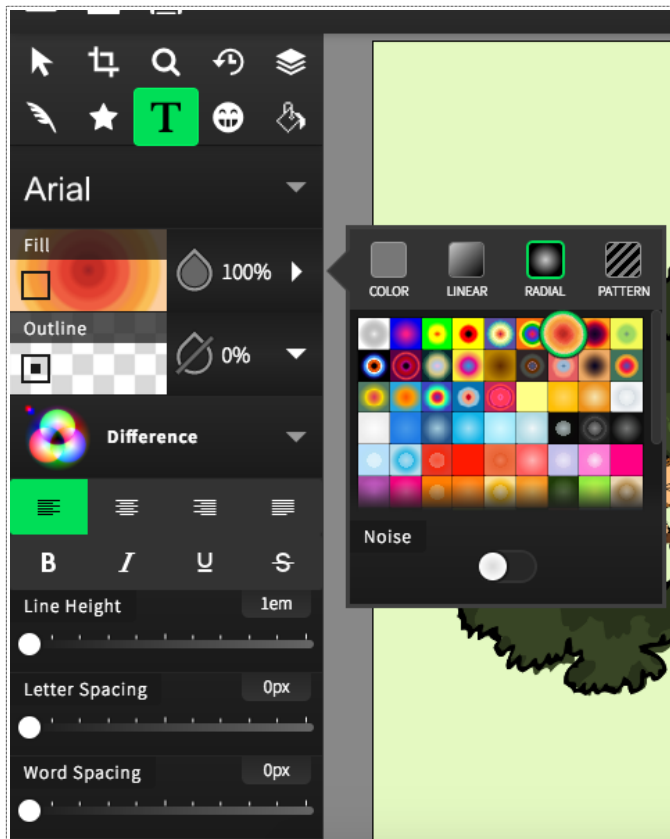
Joonis 8. Võimalikud tausta mustrid.

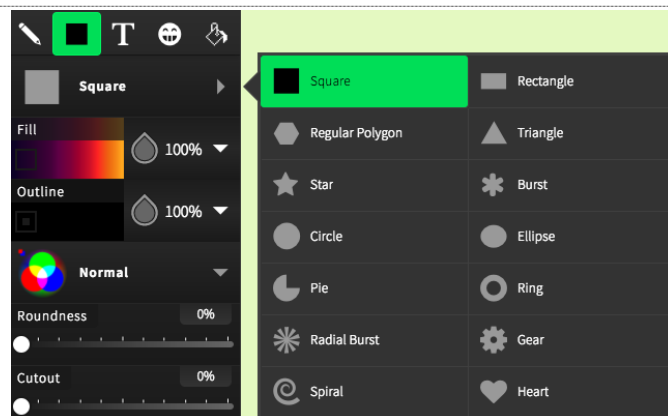
Joonis 9. Võimalikud joone tüübid, pliiatsid, nooled jm.

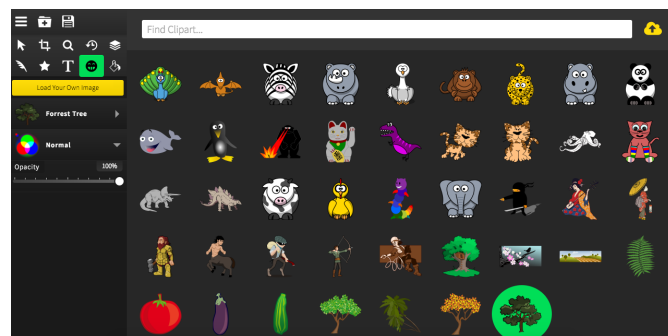
Joonis 6. Võimalikud teksti, tausta ja lisatavate kujundite värvid ja värviefektid.

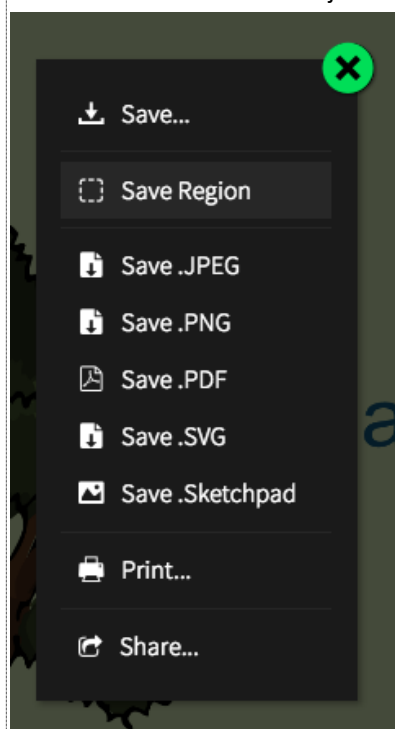
Joonis 10. Võimalikud teksti ja tausta efektid.

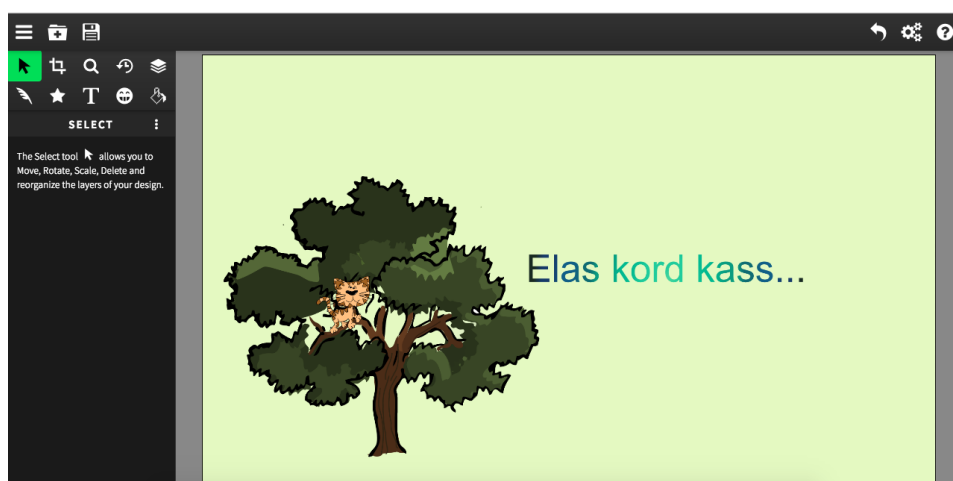
Joonis 11. Võimalikud kujundid.

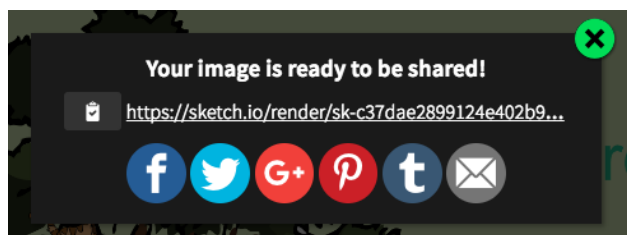
Joonis 12. Võimalikud lõikepildid (Clipart).

Joonis 14. Salvestamise võimalused ja jagamine.

Joonis 13. Valmis töö

Joonis 15. Jagamise võimalused

Emakeelenädala kokkuvõte

Tunnustame kõiki koolipere liikmeid, kes väärtustavad meie kaunist emakeelt ning osalesid koolisisesel ettevõtmisel.

Parimad koolisisesel ettevõtluse kirjutajad olid:

- I koht – Silver Merevoo
- II koht – Paula Lenk
- III koht – Tuuli Geetsia Tšaškin

Nutiviktoriini parimad olid:

- I koht - Roos Nimi (Irma Samoldina) 32 punkti
- II koht - Lilleke rohus (Elle Häidkind) 26 punkti
- III-IV koht - Jaano Oras 24 punkti
- III-IV koht - v.t (Valdur Truija) 24 punkti
- V-VII koht- ille 23 punkti
- V-VII koht- irmi, armi. Mustuke 23 punkti
- V-VII koht - Kersti Saagim 23 punkti

Koidula Rauk, õpetaja

Presidendi külaskäik

Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaid külastab Põlvamaa visiidi käigus Räpina Aianduskooli 5. aprillil kell 11:15-12:00. Külaskäik algab kasvuhoonest. Seal vaadatakse ringi, ma teen lühikese ülevaate koolist ning astutakse sisse ka maastikuehituse lõõvi ja vaadatakse, kuidas tund edeneb. Kasvuhoonest jalutatakse koolimajja, kasvuhoone poolse tagaukse kaudu läbi alumise korruse fuajee teise korrusele. Sel ajal toimub fuajees kooli nooraednike võistlus, president koos oma saatjaskonnaga astub ligi ja ilmselt soovib teada, mis toimub. Külaskäigu lõpetuseks astutakse läbi raamatukogust. Eeldatavalt seal toimub ka ühispidi tegemine. Presidendiga on kaasas Põlvamaa maavanem ja teised inimesed nii Presidendi Kantseleist kui ka maavalitsusest, lisaks ka fotograafid. Loodetavasti ei ehmata keegi sellest külaskäigust ja presidenti nähes ütleb talle selge häälega „Tere!“

Kalle Toom, direktor

Kevadine võrdpäevsus

Elmarile ja polaarpäeva näinud Leegile

Põhjapoolusel

Kord igiöö saab otsa tasapisi ja ükskord lõpeb päevi kestev koit, kui viimaks silmapiirilt paistab ometigi seekevadise esimese päikse loit.

Siin päiksetõus jääb kestma palju päevi, ta mööda horisonti muudkui ringi käib. Poolt päikseketast temast ainult näedki, teist poolt vaid see, kes lõunanabal, näha võib.

Nii madal päike ainult valgust siia kannab, jääb terveks suveks tiirutama nii. Ei suuda siiski nõnda palju soojust anda, et sulaks lumi pika päeva õhtukski.

Eestis

Nüüd lõpuks päev saand ööga ühepikaks. Kui taevas selge, südapäeval sulab lumi, sest kevadpäike on ka soojarikas; kuid öösel külmub kõik taas hommikuni.

Ent iga järgnev päev on jälle pikem ja üha kõrgemale kerkiv päike annab sooja. Kõik neli aastaega, see on meie rikkus ning valged suveööd, mis kinkind meile Looja.

Ekvaatoril

Päev saabub äkki. Päike tõuseb idast ja kiirustades otse läände tõttab. Kuus tundi ainult, siis on ta seniidis, veel kuus, siis öö ta oma hoolde võtab.

** Kummaline võrdpäevsus saabub märtsi lõpus, mil kogu maakeral on päev ja öö ühepikkused.*

** Kuidas näib võrdpäevsus Põhjapoolusel, kus pool aastat kestab polaaröö ja teine pool aastat polaarpäev? Meil ja ekvaatoril on asi lihtsam.*

Jaan Kivistik

Ainult Räpina Aianduskoolis
5. aprillil algusega kell 8
Terve päev täis võistlust, üllatusi, teadmisi ja oskusi

SUUR AEDNIKUPÄEV

Oskusi saab üles näidata:

- pookimises ja puittaimede lõikamises
- taimede tundmises
- tehnilises taiplikkuses
- arvutusülesannete lahendamises
- kiiruses ja nutikuses

Külla tulevad
Marge Starast (Eesti Maaülikool)
Jaanus Saadve (GreenTOP)

Üllatused ja auhinnad garanteeritud!

Toetajad:

Programm:

Sula

kannatus sulab tühistesse sõnadesse
sõnad sulavad tühistesse mälestustesse

mõtted sulavad kella tiksumes

sulab kord lumi meie hingedes

sulab kord jää meie vahel

lõputu saabuvate päevade ahel

Tuuli Geetsia Tšaškin
AE16-42-K

Õnnitleme!

Aasta töötaja 2016 — Külli Nõmmistu

Õnnitleme!

Aasta õpilane 2016 — Reta Poolak

Õnnitleme!

Huko Laanoja — Põlvamaa aukiri ja rinnamärk

Aiandus loomingusse!

Veebruar oli toataime kuu ja selle raames koostati terve hulk temaatilisi loovtöid. Näitust esitatud töödest oli võimalik vaadata 1.-10. märtsini kooli fuajees. Näitusega samal ajal selgitasime välja kõige toredama töö. Tööd sai hinnata kogu koolipere. Hindamisel tuli hääletuskasti panna sedel kõige enam meeldinud töö numbriga.

Hääletustulemused olid järgmised: hääletusdeleideid oli kokku 88; rikkumata sedeleid oli 67; rikutud sedeleid oli 21.

Kõige rohkem hääli kogus töö nr 9, mille autoriks oli Carolina Sirel. Võidutöö sai kokku 18 häält. Teise auväärsse kohta saavutas töö nr 1, 12 häälega. Autoriks oli Kaili Komp. Kolmandale kohale platseerus töö nr 5, mille autoriks oli AE-15-42-K kursus. Töö kogus 10 häält.

Palju õnne võitjatele! Täna kõik osalejad ja hääletajad!

Katrin Uurman, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

Võidutöö

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Märtsikuu nali

Tõmmu noormees tuleb kioski juurde ja küsib:

"Vabandage, kas teil vesi on?"

"Mitte vesi, vaid vett!"

"No andke palun üks vett!"

"Mitte üks vett, vaid üks vesi"

"Kuule sina, kas sa kaupled siin grammatika või vesiga?"